

Středoškolská technika 2018

Setkání a prezentace prací středoškolských studentů na ČVUT

Hospodaření s dešťovou vodou

Vladimír Lampa

Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební

Dušní 17, Praha 1,

Autor (jméno, kontakt): Vladimír Lampa, lampa.vladimir@spsdusni.cz
Název projektu: Hospodaření s dešťovou vodou
Škola: Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební Praha 1, Dušní 17
Obor, ročník studia: Vodohospodářské a Ekologické stavby 3. ročník
Vedoucí práce: Ing. Hana Matoušková
Koordinátor: Ing. Miroslav Krejča, CSc.
Spolupracující firma:
Poradce: Ing. Miroslav Krejča, CSc., Ing. Hana Matoušková
Školní rok: 2017/2018

Anotace:

V této práci se zaměřujeme na řešení správného hospodaření s dešťovou vodou. Uvádíme rozdělení srážek, výhody hospodaření s dešťovou vodou, správnou aplikaci HDV, právní problematiku hospodaření s dešťovou vodou a popis rodinného domu, který je přizpůsoben hospodaření s dešťovou vodou.

Obsah:

1. Srážky
  - 1.1. Co jsou to srážky?
  - 1.2. Srážky v ČR
  - 1.3. Druhy srážek
2. Srážkové a dešťové vody
3. Vymezování stavebních pozemků
  - 3.1. Využití srážkových vod
  - 3.2. Požadavky na stavby
4. Hospodaření s dešťovou vodou (ekonomický, ekologický pohled na věc)
5. Hospodaření s dešťovou vodou (HDV)
  - 5.1. Smysl HDV
  - 5.2. Univerzální systémová opatření
6. Hospodaření s dešťovou vodou v rodinných domech
  - 6.1. Galerie akumulace vody
  - 6.2. Příslušenství
7. Závěr

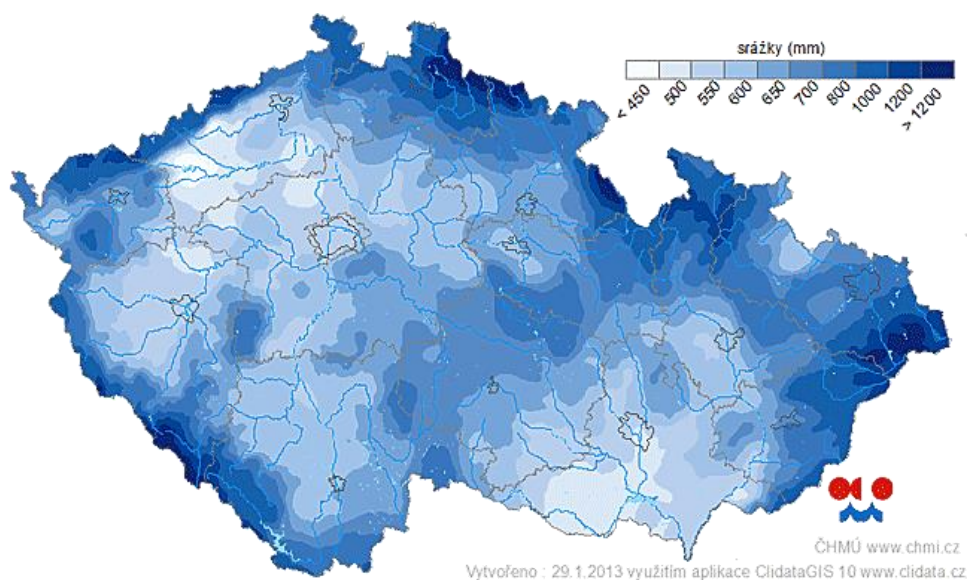
1. Srážky:

1.1. Co jsou to srážky?

Srážky jsou částice vody vzniklé kondenzací vodní páry na obloze či na zemi. Jsou hlavní součástí koloběhu vody

1.2. Srážky v ČR

Nejvíce srážek v Česku spadne v letních měsících, nejméně v zimních měsících. V zimních měsících se více srážek vyskytuje především na horách. Nejvíce srážek v roce spadne v červnu nebo červenci, nejméně srážek v lednu nebo únoru. Rovnoměrnější rozložení srážek během roku můžeme pozorovat ve vyšších polohách.

1.3. Druhy srážek

Podle skupenství

Kapalné: déšť, mrholení, rosa

Tuhé: sníh, mrznoucí a zmrzlý déšť, mrznoucí mrholení, sněhové krupky, sněhová zrna, krupky, kroupy, ledové jehličky, zmrzlá rosa, jíní, námraza, ledovka.

Smíšené: směs kapalných a tuhých srážek

Podle usazování

Vertikální: padají na povrch shora – déšť, mrznoucí déšť, mrholení, mrznoucí mrholení, sníh, sněhové krupky, sněhová zrna, krupky, zmrzlý déšť, kroupy, ledové jehličky.

Horizontální: usazují se na povrch ze všech stran – mlžná voda, rosa, jinovatka, námraza, ledovka.

2. Srážkové a dešťové vody

V právním řádu se vyskytují oba pojmy. (dešťové vody: užší pojem, 1 druh srážek)

Dešťové vody:

- Využívá se při řešení vsakování DV na pozemcích staveb pro bydlení (§ 21 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území). Neřeší se schopnost pozemku vsakovat vody vzniklé táním sněhu
- přirozenou povodeň může způsobit zejm. tání, **dešťové srážky** nebo chod ledů

(§ 64 odst. 1 vodního zákona)

Srážkové vody:

- vody, které vnikly do důlních prostorů bez ohledu na to, zda se tak stalo průsakem nebo gravitací z nadloží, podloží nebo boku nebo prostým vtékáním (§ 40 odst. 1 horního zákona)
- povrchové vody, vzniklé dopadem atmosférických srážek (§ 6 odst. 4 vyhl. č. 268/2009 Sb., o techn. požadavcích na stavby)

3. Vymezování stavebních pozemků

Při vymezování stavebních pozemků je nutno řešit srážkové vody ze zastavěných a zpevněných ploch. Právo se bohužel nezabývá veškerým hospodaření se SV. Upřednostňujeme zasakování a odvádění do vod povrchových před jejich odváděním společně s odpadními vodami.

3.1. Využití srážkových vod

1. vsakování
2. zadržování a regulované odvádění srážkovou kanalizací do vod povrchových
3. regulované vypouštění do jednotné kanalizace (§ 20 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území)
4. jiné využití

3.2. Požadavky na stavby

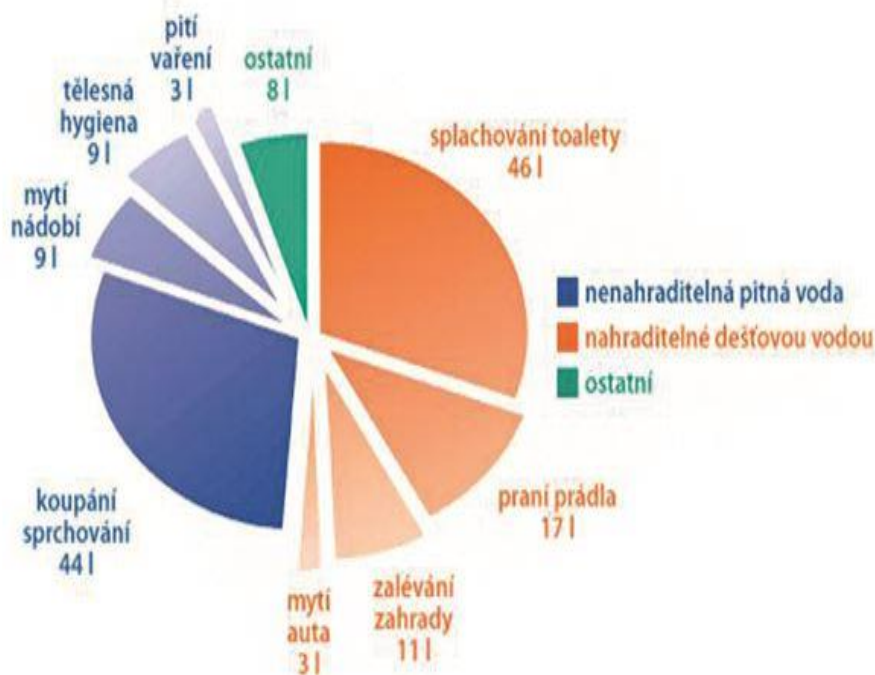
1. zadržování SV pro další využití
2. odvádění zasakováním
3. odvádění do povrchových vod
4. odvádění jednotnou kanalizací (§ 6 odst. 4 vyhl. č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby)

4. Hospodaření s dešťovou vodou

Ekonomické důvody:

V současné době jsou kanalizační sítě často přetíženy. Kapacity čistíren odpadních vod jsou naplněny, takže není možné zásobovat je přítokem nových odpadních vod. Řešení nakládání s dešťovou vodou v místě spadu srážky, nebo v blízkém okolí je finančně méně náročné, než zvětšování kapacit stávajících kanalizačních sítí, čistíren odpadních vod a budováním nových. Proč bychom se měli dešťové vody zbavovat, když ji máme zdarma a můžeme ji využít a uspořit tak vodné a stočné za vodu pitnou. Navíc bude pravděpodobně v budoucnu možné na nádrže pro využívání dešťové vody v domácnosti získat státní dotaci.

Průměrná spotřeba vody pro čtyř člennou rodinu je cca 90-130l/os. za den, z toho je přibližně 65 litrů nahraditelných dešťovou vodou (viz. graf). Cena litru vody se pohybuje okolo 0,05 Kč.

Ekologické důvody:

Postupné zastavování volných ploch, znemožňuje vodě se přirozeně vsakovat, čímž ubývá přirozená hladina podzemní vody, a tak se přerušuje přirozený koloběh vody v přírodě. Dále se také jedná o snahu zmírnění negativních vlivů rychlého odtoku po srážkových událostech na vodní toky.

5. Hospodaření s dešťovou vodou (HDV)

HDV představuje systém opatření k ochraně zdraví obyvatel města a jejich majetku před záplavami se snahou dosáhnout tohoto ekologickou cestou.

5.1. Smysl HDV

Smyslem HDV je:

- eliminovat intenzitu odtoku přívalové srážky;
- snížit množství odtékající srážkové vody;
- přiblížit se přirozenému odtoku vody.

5.2. Univerzální systémová opatření

Správnou funkci a smysl HDV zajišťují objekty decentralizovaného systému odvodnění (DSO), které musí být postaveny podle univerzálních systémových opatření :

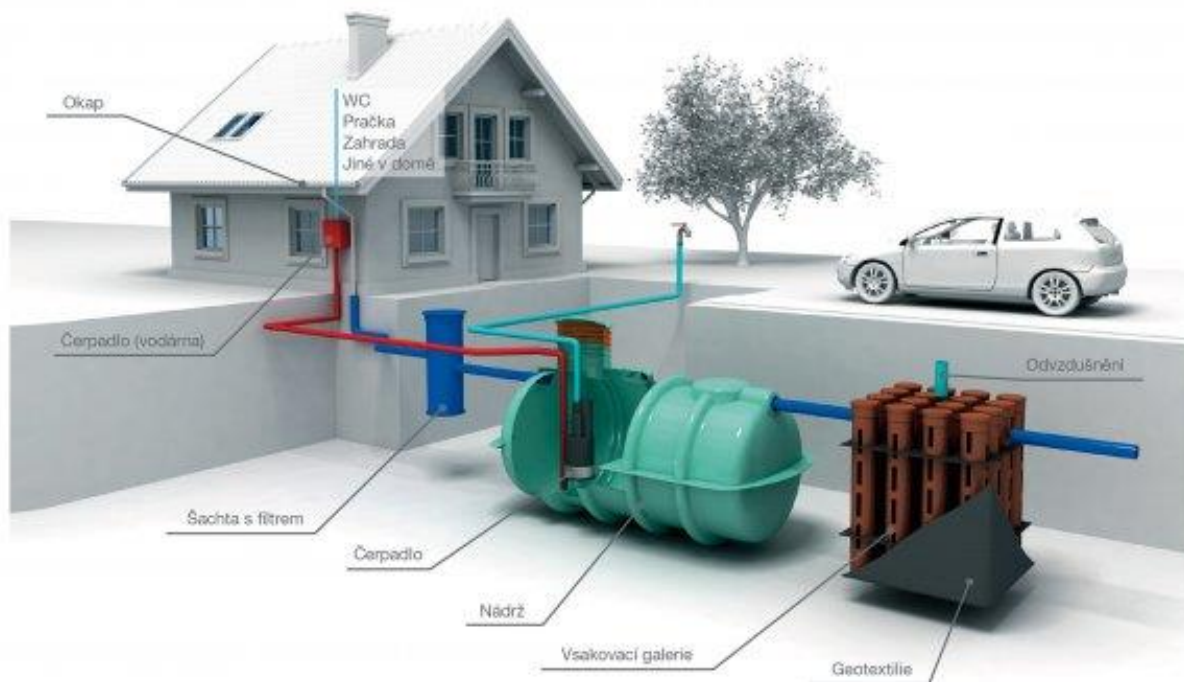
- základní parametry jsou všude stejné;
- aplikace pravidel HDV není projevem lidské dovednosti měnit odtok srážek pouze podle lokálních možností nebo dočasných zájmů;
- koncepce odvodnění se tvoří na soukromích pozemcích;
- novostavbami se nesmí zhoršit bezpečnost proti zaplavení staveb v bezprostředním okolí, ale i ve vzdálenějších lokalitách.

Vyhláška č. 501/2006 Sb. § 20 „... stavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby na něm bylo vyřešeno, že se srážková voda má přednostně vsakovat, když to nejde zadržet a regulovaně odvádět do povrchového toku, dešťové nebo jednotné kanalizace.“

Z výše zmíněné vyhlášky také vyplývá, že:

- objekty HDV musí být na stavebním pozemku;
- vsakování srážkové vody lze prokázat pouze průzkumem hydrogeologickým;
- v běžných městských podmínkách se skoro nevyskytuje prostředí, kde by se nedaly aplikovat principy HDV.

6. Zařízení pro hospodaření s dešťovou vodou

Dům přizpůsobený k hospodaření s dešťovou vodou

6.1. Galerie pro akumulaci vody

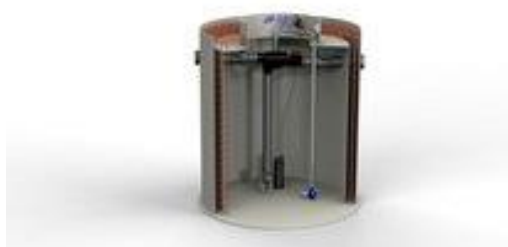
Nádrže:

Lze umístit například do sklepa, nebo na pozemek pod povrch, mimo budovu.

Nádrže akumulují vodu pro další použití:

- užitkovou vodu do domu;
- pro zavlažování zahrady;
- pro vsakování do země (obnovování přirozené hladiny podzemní vody).

Nádrže jsou vyrobeny z různých materiálů a v různých velikostech (s ohledem na umístění a případné zatížení).

Oválná betonová akumulační nádrž

Plastová krychlová akumulční nádrž

Bloky:

Řeší problémy s pomalým vsakováním do zeminy. Tento způsob zasakování dešťové vody se již řadu let využívá jak v České republice, tak i v zahraničí, je proto prověřený, efektivní a velmi spolehlivý.

Zasakovací kolona

Drenáže:

Řeší problematiku vsakování u zpevněných ploch. Jsou zakopané pod zemí a obalené geotextilií. Postupně propouští do země vodu.

6.2.Příslušenství

Filtrace:

Filtraci vody lze řešit hned několika způsoby:

- **podokapovým filtračním košem**

- **okapovým filtrem**

- **samofiltrační jednotkou**, která funguje na principu vodního skoku

Jedná se o přechod proudu o volné hladině z bystřinného do říčního proudění. Voda plynule proudí přes kámen, který je vlivem dlouholetého působení proudu vody hladce zaoblený. Za ním následuje skok, ve kterém zpravidla vzniká rotující vodní válec.

- filtračním košem

Ve filtračním koši voda protéká sítí, kde se zadržují nečistoty a při velkém zanesení se musí manuálně vyndat síta a vyčistit.

Řídící jednotka:

Jednotka s plně automatizovaným řízením a monitorováním kombinovaná s čerpadlem pro opětovné využívání dešťových vod.

7. Závěr

Hospodaření s dešťovou vodou v domě je skvělá cesta jak udržet přirozený koloběh vody. Dále je opravdu zbytečné na všechny lidské činnosti, v domácnosti, zahrnující vodu využívat pitnou vodu. Mytí nádobí, tělesná hygiena, praní a zalévání lze zcela nahradit vodou užitkovou. Pitné vody není na světě nekonečně mnoho a už nyní se na některých místech na planetě vyskytuje nedostatek pitné vody. Přestože žijí v České republice, kde není problém s nedostatkem pitné

vody, neznamená to, že je to důvod s pitnou vodou plýtvat, abychom také jednou nedošli k obávanému nedostatku pitné vody.

To je důvod proč jsem si toto téma vybral. Myslím si, že je potřeba aby se mezi povědomí lidí dostala myšlenka hospodaření s dešťovou vodou více než doposud. Navíc dům uzpůsobený pro hospodaření s dešťovou vodou člověka v jeho životě nijak neomezuje, samozřejmě pomineme-li finanční náklady na realizaci.

Sám bych svůj budoucí dům chtěl mít uzpůsobený k používání dešťové vody, jako vodu užitkovou.

Zdroje:

Hospodaření s dešťovými vodami – Vitek

Právní otázky hospodaření s dešťovými vodami – Rubeš

Atmosférická voda – Šír

Dešťová voda – MK VSB

<http://destovavoda.cz/>

<http://www.asio.cz/cz/hospodareni-s-destovymi-vodami>